Oogst en bewaring

Veldbonen kunnen geoogst worden als droge bonen of als gehele plant silage (GPS).

Droog te dorsen bonen

Maaidorsen van de droge bonen vindt doorgaans plaats tussen half juli en half augustus als het vochtgehalte van de boon lagers is als 15%. Het oogsten kan met een gangbare maaidorser. Droge bonen kunnen los gestort bewaard worden. Voor deze vervoederd worden moeten deze wel geplet of gemalen worden. Daarnaast kunnen de droge bonen ook meteen na oogst geplet worden en ingekuild worden in een sleufsilo of slurf. Bij bewaren in droge vorm zijn broei, schimmelvorming en smaakverlies ten opzichte van ingekuild bewaren kleiner.

Gehele plant silage (GPS)

Als veldbonen in de vorm van GPS geoogst worden kan dit al rond half juni, als de plant een droge stof percentage heeft van 25-30%. De veldbonen kunnen als GPS ingekuild worden (eventueel samen met een snede gras), waarbij voldoende verdichting belangrijk is. Gezien eerdere ervaringen met het inkuilen van eitwitrijke gewassen kan een inkuilmiddel raadzaam zijn. Daarnaast behoort het persen en inwikkelen van balen ook tot een optie.

Bonenkever

In de bewaring kan de bonenkever (Acanthoscelides obtectus) schade veroorzaken. Deze bewaarplaag ontwikkelt zich in droge bonen wanneer de opslagtemperatuur te hoog is of de bonen niet volledig droog zijn. Koele, droge bewaring (< 15% vocht, < 15 °C) voorkomt kwaliteitsverlies door gaatjes, stofvorming en broei.

Kennispartners

Informeer bij uw regiovoorlichter naar o.a. het actuele aanbod van meststoffen en groeistimulanten.

Bezoek **www.cropsolutions.eu** voor meer informatie.

Crop© Solutions.eu

groei door kennis

© CS - 09.26

CropSeeds

Winterveldbonen

Crop© Solutions.eu

groei door kennis

www.cropsolutions.eu

Teeltdoel

Winterveldbonen zijn zeer geschikt als krachtvoervervanger voor rundvee en voor bijmenging in kippenrantsoenen. Met opbrengsten van 5 tot 8 ton per hectare en een eiwitgehalte van 25 tot 32% is de eiwitopbrengst zeer hoog. Winterveldbonen zijn tevens mooie voorvruchten die vroeg afrijpen en stikstof naleveren. Doordat dit gewas vroeg te oogsten is, geeft dit mogelijkheden om het perceel einde zomer nog onder handen te nemen of tijdig een ander gewas in te zaaien. Door de bonen apart op te slaan kunnen ze naar behoefte worden bijgemengd in het rantsoen.

Melkveehouders constateren een stijging van het melkeiwit van gemiddeld 0,15% bij vervoedering van de veldbonen. De bonen hebben een voederwaarde van 1010-1020 VEM, DVE 90, OEB 130, RE 250-270 en zetmeel 400. Winterveldbonen zijn doorgaans bontbloeiend en bevatten tanninen, bitterstoffen met verschillende positieve effecten op herkauwers. Zo zorgt de groep tanninen voor een betere eitwitvertering in de pens van de koe en vermindert het preventief de kans op trommelzucht en wormbesmettingen. Ook voor voer voor kippen zijn er mogelijkheden in het rantsoen tot 10-15% in bepaalde perioden.

Voordelen van winterveldbonen *(t.o.v. zomerveldbonen)*
- 50 kg/ha minder zaaizaad nodig
- Betere uitstoeling
- 10-15% hogere opbrengstpotentie van eiwit en zetmeel
- Vroeger oogsten
- Betere mogelijkheid voor een succesvolle volgteelt
- Nalevering stikstof (20-40 kg) voor volgende teelt

Veldbonen tellen mee als een rustgewas en kunnen een interessant gewas zijn om aan de rustgewasverplichting te voldoen.

"Een mooie voorvrucht die vroeg afrijpt en stikstof nalevert."

Adviseur Marieke

LET OP:

Tijdens de bloei geen insecticide spuiten; gevaar dat bijen en hommels worden weggespoten, deze zijn essentieel voor de bestuiving. Wees direct na de bloei wel alert op bonenkevers!

Teeltbeschrijving

Bodem

Winterveldbonen groeien goed op leem-/kleiachtige grond met een goede bodemstructuur, vochthoudende grond. Op kleigrond met een pH hoger dan 6,0 groeit de boon het best. Op zand- en dalgronden wordt een PH van boven de 5,4 aanbevolen. Winterveldboon is zoals veel teelten gevoelig voor structuurschade. Voor een goede ontwikkeling van de knolletjes is een goed gestructureerde en doorluchte bodem belangrijk. Natte percelen zijn niet geschikt voor inzaai van winter veldbonen. Veldbonen kunnen met een teeltrotatie van tenminste 1 op 6 jaar geteeld worden.

Zaaiadvies

Het advies is om de veldbonen niet te vroeg te zaaien, vanwege gevoeligheid van ziekten en een te vroege bloei. De bonen moeten zich in de herfst ontwikkelen tot planten met 4-6 bladeren (5 tot 8 cm). Daarna kan de plant in winterrust om een eventuele winter beter te kunnen doorstaan, te vroeg zaaien geeft kans op meer vorstschade in de winter. Een zaaidatum rond oktober/november is ideaal.

De zaaihoeveelheid van winterveldbonen is 20-25 planten per vierkante meter, wat resulteert bij een DKG van 650 gram in 140-150 kg/ha en bij een DKG van 450 gram in 180-190 kg/ha. Voor het zaaien van winterveldbonen is een egaal, niet te fijn zaaibed vereist, vergelijkbaar met graan. Veldbonen dienen wel dieper gezaaid te worden met een zaaidiepte van 8-10 cm, bij te ondiep zaaien ontstaat een hoger risico op vorstschade. Zaaien kan met een nokkenrad zaaimachine, of een pneumatische schijven zaaier waarbij de tussenrijafstand vergelijkbaar is met die van tarwe (10-12 cm). Ook kan er met een specifieke bonenzaaimachine gezaaid worden.

Rassenadvies

Het meest geteelde winterveldbonenras is Tundra. Het ras staat bekend om zijn uitstekende winterhardheid, vroege afrijping en hoge eiwitopbrengst. Tundra heeft een sterke opkomst, goede standvastigheid en presteert goed op Nederlandse kleigronden. Door zijn betrouwbaarheid en constante opbrengst is Tundra het voorkeursras voor winterveldbonen in de praktijk.

Bemesting

Veldbonen zijn een vlinderbloemig gewas en binden zelf stikstof uit de lucht. Een startgift van 30 kg N/ha is aan te raden. Afhankelijk van de bodemvoorraad is een fosfaatgift van 60-80 kg P_2O_5 /ha wenselijk. Het advies voor de kaligift is afhankelijk van het K-getal 150-180 kg K_2O/ha.

Gewasbescherming

In de teelt van veldbonen moet vooral rekening gehouden worden met mogelijke schade door insecten zoals bladrandkevers en de zwarte-bonenluis. Hierop moet in het vroege voorjaar goed worden gecontroleerd. Ook chocoladevlekkenziekte (Botrytis fabae), ascochyta-bladvlekkenziekte en Sclerotinia zijn schimmelziekten die het gewas aan kunnen tasten, waarvoor preventieve fungicidenbehandelingen mogelijk zijn. Om onkruid tegen te gaan zijn chemische najaars- en voorjaarstoepassingen en mechanische onkruidbestrijding mogelijk. Het beste kan er een combinatie van deze mogelijkheden toegepast worden.